

ЗВІТ**за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі недіючого закладу освіти Тростянецька філія опорного закладу Городоцький ліцей № 2 Городоцької міської ради Хмельницької області**

11 вересня 2023 року

м. Хмельницький

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП).

Склад моніторингової групи:

Шаповалов Олег Олександрович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Хмельницькій області.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

посадової особи балансоутримувача/власника: Бігняк Алли Василівни — комендант.

Уповноважена рішенням власника (балансоутримувача) особа, яка забезпечує обслуговування та функціонування матеріально-технічної бази та інфраструктури місця тимчасового проживання, виконує обов'язки у сфері цивільного захисту:

Керівник МТП Бігняк Алла Василівна.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: Тростянецька філія опорного закладу Городоцький ліцей № 2 Городоцької міської ради Хмельницької області.

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Чорновола, 11, с. Тростянець, Хмельницький район, Хмельницька область.

Форма власності: комунальна, сфера управління Городоцької міської ради.

Балансоутримувач/власник: відділ освіти, молоді та спорту Городоцької міської ради.

Внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції, на момент здійснення моніторингового візиту не ініційовано.

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.***Розташування***

МТП розміщено на 1 поверсі 1-поверхової будівлі сільської школи.

Заклад розташовано у центрі населеного пункту, в близькості до об'єктів соціальної інфраструктури: 15 хв пішої ходи до Фельдшерсько-акушерського пункту (ФАП), магазину та зупинки громадського транспорту (міжміські автобуси).

Найближча школа та дитячий садочок знаходиться на відстані 7-8 км, Центр первинної медичної (медико-санітарної) допомоги та аптека – 20 км.

Наповненість

Приміщення місць тимчасового проживання розділені на місця загального користування (вестибюль, загальний коридор, загальна кухня, санітарно-гігієнічні приміщення) та приміщення, у яких облаштовані ліжко-місця. Відсутні передпокої та сходові клітини.

Будівля місця тимчасового проживання не використовується за своїм функціональним призначенням (заклад освіти) тож не потребує відокремлення приміщень, облаштованих ліжко-місцями для внутрішньо переміщених осіб, від інших приміщень будівлі.

МТП розраховано на 30 місць. На момент візиту у закладі мешкає 15 ВПО: 5 чоловіків, 5 жінок та 5 дітей (3 дівчинки та 2 хлопчики). Серед ВПО 3 особи літнього віку та 1 особа з інвалідністю. Маломобільних осіб, включно з особою з інвалідністю – 2.

Облік мешканців МТП, відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, ведеться частково.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Видатки на комунальні послуги з ВПО не стягуються. У МТП відсутні Правила проживання. Договори з мешканцями не уклалися.

Закладу видатки на комунальні послуги компенсує Департамент освіти та науки Хмельницької ОДА, згідно Постанови КМУ від 11.03.2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану».

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля місця тимчасового проживання облаштована функціонуючими інженерними системами, до яких належать системи електропостачання, опалення, вентиляції, водопостачання та водовідведення.

У закладі наявне опалення від власного електричного котла.

Водозабезпечення: холодна та питна вода подаються централізовано. Гаряча вода забезпечується 2-ма бойлерами на 150 л.

Електропостачання централізоване, безперебійне (не враховуючи планові і аварійні відключення). У закладі виникають перебої з електроенергією, викликані відключеннями місцевою РЕС в зв'язку з ремонтними роботами (двічі на день). Мешканці не отримують інформацію щодо причин і графіку відключень, адміністрацією не вживаються заходи для забезпечення альтернативних рішень.

У закладі наявні альтернативні джерела енергії – 3 генератори.

Харчування

Мешканці готують їжу самостійно.

МТП облаштоване місцем для приготування та прийому їжі, а також зберігання продуктів, які обладнані відповідним майном (обладнанням, устаткуванням, меблями, приладами, інвентарем), що є доступними для всіх мешканців МТП, а саме: 2-ма працюючими холодильниками, 1 мікрохвильовою піччю, 1 стаціонарною електроплитою для приготування їжі на 4 конфорки, 1 бойлером. У кухні наявні

рукомийники, та кухонний інвентар. Кухонні меблі, окрім столів, відсутні, їх заміняють старі меблі різного призначення.

Мешканці купляють продукти харчування самостійно. Благодійні фонди та гуманітарні організації підтримують мешканців МТП постачанням продуктивних наборів. Мешканці громади надають мешканцям МТП продукти харчування.

Санітарія та гігієна

У МКП наявна 1 духова кімната з 1 душовою кабінкою, 2 рукомийники, 2 електросушарки для рук та 1 бойлер. У душовій кімнаті від постійної вологості відлущилася фарба, почала з'являтися цвіль.

На момент моніторингу в МТП працює 1 пральна машина. Сушка і спеціально виділене приміщення для сушки речей відсутні. Адміністрація заявила про готовність виділити одне з наявних вільних приміщень під кімнату для сушки речей.

Є 2 вбиральні з 2-ма санвузлами кожна, обладнана засувками. Унітази дитячі, не зручні для використання дорослими мешканцями.

Ще один туалет (простий, з вигрібною ямою) є на вулиці на відстані до 50 м.

У МТП не облаштовано жодного загальнодоступного душу/ванної та туалету, обладнаних для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення. Одна з двох маломобільних осіб має власний спеціальний біотуалет в кімнаті проживання.

Мешканці встановили графік чергування і своїми силами забезпечують прибирання та підтримку чистоти.

Протипожежна безпека, укриття

МТП обладнане планом евакуації та вогнегасником, натомість відсутня аптечка першої медичної допомоги.

У МТП відсутнє власне укриття. Також відсутнє будь-яке укриття в радіусі 500 метрів.

Безбар'єрність

У закладі відсутні будь-які додаткові обладнання для осіб з інвалідністю. З бокового входу наявний пандус, який неможливо використовувати через неправильно встановлені двері.

Умови в кімнатах

ВПО проживають в окремих кімнатах розміром 30-40 м кв. по 1-5 осіб. Розміщення в МКП відбувається за сімейним принципом. У приміщенні, де розміщені 5 ліжко-місце, проживає одна родина з дітьми. Одинокі розміщуються з підселенням, кімнати розділені за статевим принципом.

У кімнатах наявні ліжка, матраци, постільна білизна, подушки і ковдри. Також частково є меблі для зберігання речей і табурети, частково є старі шкільні меблі.

Вхід до кімнат обладнано замками, але не використовуються, за виключенням однієї кімнати.

Дозвілля

У МТП є приміщення для проведення зборів і організації дозвілля (приміщення їдальні), надання соціальних, адміністративних та публічних (електронних публічних) послуг (кабінет коменданта МТП). Адміністрація закладу заявила про готовність

виділити одне з наявних вільних приміщень під кімнату для дистанційного навчання дітей. Також у МТП наявна власна огорожена територія.

Доступ до інформації та послуги

У МТП відсутній зворотній зв'язок (порядок звернень і порядок розгляду звернень), відсутнє всебічне інформування мешканців щодо їхніх прав, аварійних ситуацій щодо постачання комунальних послуг тощо.

Надання послуг мешканцям МТП, в тому числі міжнародними організаціями: Адміністрація закладу допомагає продуктами харчування.

Орган місцевого самоврядування надав генератор, холодильник, душову кабінку, допомагає продуктами харчування. Допомагає у відновленні документів двом мешканцям МТП.

Хмельницький осередок Благодійного фонду «РОКАДА» (за сприяння УВКБ ООН) надав ліжка, матраци, подушки, продуктові набори.

Управління Верховного комісара ООН у справах біженців надало грошову допомогу.

Благодійна організація «Благодійний фонд «Карітас-Хмельницький УГКЦ» Української Греко-Католицької Церкви в м. Городок видала мешканцям МТП побутову хімію та засоби особистої гігієни.

Хмельницька обласна організація Товариства Червоного Хреста України (ліки, консультації психологів, лікарів) надавала безкоштовні ліки та консультації лікарів.

2 ВПО не мають довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи через відсутність паспортів та не отримують допомогу на проживання.

Частина мешканців МТП підписали декларації з місцевими лікарями. Усі мешканці мають доступ до медичних послуг.

Освіта

Діти ВПО навчаються у місцевих навчальних закладах. За потреби дистанційного навчання, в МТП наявний якісний безкоштовний інтернет. Адміністрація обіцяла виділити кімнату для дистанційного навчання.

Працевлаштування

2 мешканці МТП залучено до сезонних робіт місцевими фермерами. Одна особа стоїть на обліку ДЦЗ як безробітна.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 4 особами.

Під час особистого спілкування з мешканцями гуртожитку з числа ВПО, скарг, звернень чи пропозицій до Уповноваженого щодо порушення прав громадян не надходило.

ВПО, які не мають паспортів, не можуть отримувати допомогу на проживання та натуральну допомогу від благодійних організацій, тому просять надати побутову хімію, засоби особистої гігієни та електрочайник.

Маломобільна особа похилого віку (травма ноги) потребує засобів пересування (палочку, коляску чи інші засоби), ліки та амбулаторне лікування. Також озвучила потребу в облаштуванні туалету додатковими засобами для осіб з інвалідністю та маломобільних осіб.

Мешканці в цілому вважають умови прийнятними, натомість просять замінити дитячі санвузли на дорослі.

Представники маломобільної особи з інвалідністю просять також вирішити питання з пандусом, який не можливо використовувати.

Загальні потреби МТП:

Потреби, які озвучені представником адміністрації МТП.

Наявні генератори не витримують забезпечення всіх потреб МТП в разі масштабного відключення світла

Потреби, які озвучені мешканцями:

- недостатньо меблів для зберігання особистих речей;
- побутова хімія;
- засоби особистої гігієни;
- електрочайник;
- засоби пересування (палочку, коляску чи інші засоби);
- облаштування туалету додатковими засобами для осіб з інвалідністю та маломобільних осіб;
- заміна дитячих санвузлів на дорослі;
- усунення недоліків пандусу;

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

– забезпечити можливими медикаментами та роз'яснити (поінформувати) право на безкоштовні ліки та медичну допомогу (безперешкодний доступ до медичного обслуговування) для ВПО (у т.ч. в межах програми «Доступні ліки») та укладання декларації з сімейними лікарями;

– забезпечити безбар'єрне пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення приміщеннями МТП, а також безбар'єрний доступ та користування об'єктами санітарії та гігієни, або їх розумне пристосування, зокрема й усунення недоліків для користування пандусом та облаштування загальнодоступного душу та туалету обладнанням для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення;

– опрацювати питання щодо видалення плісняви, проведення ремонту у ванній кімнаті за допомогою матеріалів, які стійкі до вологи, та облаштування вентиляції ванної кімнати;

– опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо заміни санвузлів, забезпечення мешканців МТП меблями для зберігання особистих речей та побутовою технікою, окремих мешканців побутовою хімією та засобами особистої гігієни, забезпечення маломобільної особи засобами для пересування;

– вжити заходів для приведення умов проживання в МТП у відповідність з мінімальними вимогами, визначеними пунктом 8 постановою Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 р. № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» в частині:

- ініціювати внесення МТП до переліку місць тимчасового проживання області;
- затвердити типові Правила проживання та укласти з мешканцями типові Договори на проживання;
- забезпечити МТП аптечкою першої медичної допомоги;

- опрацювати питання забезпечення укриттям, в тому числі для маломобільних осіб;
- виділити приміщення під кімнату для дистанційного навчання дітей;
- забезпечити мешканцям МТП доступ до інформації.

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини
в Хмельницькій області**

Олег ШАПОВАЛОВ